

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
School Administration towards Excellence of Administrators of Schools under the
Surin Primary Educational Service Area Office 3

ปรีชา สาระติ พิมล วิเศษสังข์ และ อุดมพันธ์ พิษณุประเสริฐ³
Preecha Sarati, Pimon Wisedsang, and Udompun Pitparsert³

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Master of Education Degree Educational Administration
Sisaket Rajabhat University
E-Mail: Stu6530117203@sskru.ac.th

Received: June 17, 2024; Revised August 18, 2024; Accepted: August 22, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 การดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 341 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการทดสอบค่าเอฟ ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำองค์กร มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการความรู้ ด้านผู้เรียนและด้านการปฏิบัติการ ตามลำดับ
2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการความรู้ ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติการและด้านผลลัพธ์ คือ 1) ควรวางแผนกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 2) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน 3) ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ 4) ควรรวบรวมข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้องชัดเจนและเข้าถึงได้สะดวก 5) ควรส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่ตามสมรรถนะที่สอดคล้องกับพันธกิจและแผนปฏิบัติการ 6) ควรจัดทำเกณฑ์และขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใสและยุติธรรม 7) ควรกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: ระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การบริหารสถานศึกษา ความเป็นเลิศ ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research has the objective to study the level of school administration towards excellence among schools administrators and compare the administration of school towards the excellence of schools administrators under the jurisdiction of the Surin Primary Educational Service Area Office, Area 3, classified by position. Working experiences and size of School and studying schools administration guidelines towards excellence of administrators of school under the Surin Primary Educational Service Area Office, Area 3. The research process involved 2 steps: Step 1: level study of school administration towards excellence among administrators of school under the Surin Primary Educational Service Area Office, Area 3. The sample groups in this research are: school administrators and teachers total 341 people. The tool used to collect data is a questionnaire. Statistics used in data analysis include average percentage values. standard deviation t – test and F – test. Step 2: Study of guidelines for developing school administration towards excellence among school administrators under the Surin Primary Educational Service Area Office, Area 3, by interviewing schools administrators. which were 10 experts and analyzed the data using content analysis techniques.

The result findings were as follows.

1. School administration towards excellence by administrators of School under the Surin Primary Educational Service Area Office, District 3, overall had the highest level of opinion. When considering each aspect, it was found that the organizational leadership aspect had the highest level of opinions, followed by results, strategic planning, personnel, and knowledge management. the learner side and the operational side, respectively.

2. Administration of school towards excellence by administrators of school under the jurisdiction of the Surin Primary Educational Service Area Office, District 3, classified by position. It was found that different positions had opinions regarding administration of school towards excellence by administrators. study Overall and each aspect are different. Classified according to work experience, it was found that

overall and each aspect were different. And classified according to the size of the school, it was found that overall and each aspect were different.

3. Guidelines for school administration towards excellence by administrators of school under the Surin Primary Educational Service Area Office, Area 3, in terms of organizational leadership Strategic planning, learners, knowledge management, personnel, operations and results are (1) Should plan and set guidelines for the operation of the school. (2) A committee should be appointed to assess student satisfaction. (3) There should be an opportunity for everyone to participate in the preparation of strategic plans and action plans. (4) Information should be collected correctly, clearly and easily accessible. (5) Teachers should be encouraged to perform their duties according to their competencies that are consistent with the mission and action plan. (6) Criteria and procedures for evaluating their performance should be established. Transparency and fairness (7) Indicators should be established to systematically evaluate the performance according to the plan.

Keywords: Level of educational institution administration towards excellence, Educational institution, Excellence, Excellence of educational institution administrators

บทนำ

โลกปัจจุบันซึ่งมีการแข่งขันสูงนั้นการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้ประสบความสำเร็จสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีในการบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กรมาประยุกต์ใช้โดยนำมาผสมผสานกันแบบสหวิทยาการ เพื่อให้สามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายสูงสุด กลยุทธ์ในการบริหารที่ดีที่สุดที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกคือ การบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กรและเพื่อองค์กรประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับองค์กรทางการศึกษา ที่ได้นำแนวคิดและหลักการของการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงต้องมีระบบการวัดการองค์กรที่ดีและมีประสิทธิภาพ (รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล, 2558)

สถานศึกษาในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานให้มีเสถียรภาพในการบริหาร การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ เป็นกลไกสำคัญในการบริหารการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นที่ ยอมรับในสังคม ดังนั้นสำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัด การศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก โดยเฉพาะสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 โดยหนึ่งในนโยบายของรัฐบาล (จิตรารณณ์ สามไชย, 2561)

การส่งเสริมศักยภาพการศึกษาของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ อีกทั้งเมื่อมองปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามเกณฑ์การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านนักเรียนพบปัญหาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามความต้องการของนักเรียนมากนัก ด้าน ครูผู้สอนพบปัญหาในการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการบุคลากรของผู้บริหาร ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของคนใน องค์กร กรอบการดำเนินงานและยังไม่มีกรอบการดำเนินงานที่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็น ตำแหน่งที่มีบทบาทหน้าที่ที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ณัฐธรรมา พงษ์ธรรม, 2553)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลที่ทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและวางแผนการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

เชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,920 คน จาก 233 โรงเรียน

เชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้การสัมภาษณ์การวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และหัวหน้าวิชาการจำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลการบริหารสถานศึกษาดีเด่นระดับประเทศ ระดับเขต ระดับจังหวัด โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวอย่าง

เชิงปริมาณ

ตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 โดยการผู้วิจัยกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากประชากร 2,920 คน ได้ขนาดตัวอย่าง 341 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เมื่อกำหนดให้อำเภอเป็นสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะดังนี้

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านการจัดการความรู้ 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านการปฏิบัติการ และ 7) ด้านผลลัพธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในส่วนของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา

แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้มาจากการวิเคราะห์และจัดลำดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุดในขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) ด้านผู้เรียน 4) ด้านการจัดการความรู้ 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านการปฏิบัติการ และ 7) ด้านผลลัพธ์

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

แบบสอบถาม

ศึกษาเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แยกออกเป็น การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา การทดสอบค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ดังนี้

ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .98

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการวิจัยและสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

เชิงปริมาณ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังต่อไปนี้

4.51–5.00 หมายความว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายความว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายความว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายความว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายความว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าทีและค่าเอฟ

เชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนคน (n=341)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	50	14.70
ครู	291	85.30
2. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	79	23.20
ระหว่าง 5 – 10 ปี	148	43.40
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	114	33.40
3. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	118	34.60
ขนาดกลาง	156	45.70
ขนาดใหญ่	42	12.30
ขนาดใหญ่พิเศษ	25	7.40
รวม	341	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 341 คน พบว่า ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 85.30 มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 2 ข้อมูลระดับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
1. ด้านการนำองค์กร	4.82	.34	มากที่สุด
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.61	.39	มากที่สุด
3. ด้านผู้เรียน	4.43	.52	มาก
4. ด้านการจัดการความรู้	4.51	.49	มากที่สุด
5. ด้านบุคลากร	4.60	.42	มากที่สุด
6. ด้านการปฏิบัติการ	4.40	.40	มาก
7. ด้านผลลัพธ์	4.77	.23	มากที่สุด
รวม	4.59	.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้ง 7 ด้าน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$ $S = .40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำองค์กร มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$ $S = .34$) รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์ ($\bar{x} = 4.77$ $S = .23$) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.61$ $S = 0.39$) ด้านบุคลากร ($\bar{x} = 4.60$ $S = .42$) ด้านการจัดการความรู้ ($\bar{x} = 4.51$ $S = .49$) ด้านผู้เรียน ($\bar{x} = 4.43$ $S = .52$) และด้านการปฏิบัติการ ($\bar{x} = 4.40$ $S = .40$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู		t	P – Value
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S		
1. ด้านการนำองค์กร	4.91	.16	4.81	.36	10.11**	0.000
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.81	.19	4.58	.41	25.00**	0.000
3. ด้านผู้เรียน	4.83	.15	4.36	.53	76.66**	0.000
4. ด้านการจัดการความรู้	4.90	.18	4.45	.50	42.12**	0.000
5. ด้านบุคลากร	4.77	.13	4.57	.44	46.02**	0.000
6. ด้านการปฏิบัติการ	4.81	.18	4.33	.38	28.41**	0.000
7. ด้านผลลัพธ์	4.82	.18	4.76	.23	4.03*	0.045
เฉลี่ย	4.84	.17	4.55	.41	33.19**	0.01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการความรู้ ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านผลลัพธ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

รายการ	แหล่ง ความแปรผัน	SS	df	MS	F	P-value
1. ด้านการนำองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	1.324	2	0.662	6.072**	0.000
	ภายในกลุ่ม	6.853	38	0.109		
	รวม	8.178	40			
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	6.192	2	.096	22.981**	0.000
	ภายในกลุ่ม	45.533	338	.135		
	รวม	51.725	340			
3. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.108	2	5.054	20.593**	0.000
	ภายในกลุ่ม	2.953	38	0.245		
	รวม	93.060	340			

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน (ต่อ)

รายการ	แหล่ง ความแปรผัน	SS	df	MS	F	P-value
4. ด้านการจัดการความรู้	ระหว่างกลุ่ม	.260		.130	13.816**	0.000
	ภายในกลุ่ม	76.571	338	.227		
	รวม	2.831	40			
5. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	.699	2	.849	1.211**	0.000
	ภายในกลุ่ม	55.755	338	.165		
	รวม	59.454	340			
6. ด้านการปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	1.141	2	0.570	3.715**	0.000
	ภายในกลุ่ม	51.896	338	0.154		
	รวม	53.037	340			
7. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	.146	2	0.073	1.450**	0.001
	ภายในกลุ่ม	17.072	338	0.051		
	รวม	17.218	340			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.124	2	1.824	1.405**	0.001
	ภายในกลุ่ม	2.376	338	0.367		
	รวม	6.500	340			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

รายการ	แหล่ง ความแปรผัน	SS	df	MS	F	P - value
1. ด้านการนำองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2.610	3	0.887	8.415**	0.000
	ภายในกลุ่ม	35.517	337	0.105		
	รวม	38.178	340			

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา (ต่อ)

รายการ	แหล่ง ความแปรผัน	SS	df	MS	F	P – value
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	15.053	3	5.018	46.108**	0.000
	ภายในกลุ่ม	36.673	337	0.109		
	รวม	51.725	340			
3. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	13.128	3	4.376	18.450**	0.000
	ภายในกลุ่ม	79.932	337	0.237		
	รวม	93.060	340			
4. ด้านการจัดการความรู้	ระหว่างกลุ่ม	16.632	3	5.544	28.224**	0.000
	ภายในกลุ่ม	66.198	337	0.196		
	รวม	82.831	340			
5. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	22.032	3	7.344	66.135**	0.000
	ภายในกลุ่ม	37.422	337	0.111		
	รวม	59.454	340			
6. ด้านการปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	13.564	3	4.521	38.601**	0.000
	ภายในกลุ่ม	39.473	337	0.117		
	รวม	53.037	340			
7. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	2.940	3	0.980	23.132**	0.000
	ภายในกลุ่ม	14.278	337	0.042		
	รวม	17.218	340			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	12.287	3	4.096	32.724**	0.000
	ภายในกลุ่ม	44.213	337	0.131		
	รวม	56.500	340			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำองค์กร มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการความรู้ ด้านผู้เรียนและด้านการปฏิบัติการ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันและจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการความรู้ ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติการและด้านผลลัพธ์ คือ 1) ควรวางแผนกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 2) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน 3) ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ 4) ควรรวบรวมข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้องชัดเจนและเข้าถึงได้สะดวก 5) ควรส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่ตามสมรรถนะที่สอดคล้องกับพันธกิจและแผนปฏิบัติการ 6) ควรจัดทำเกณฑ์และขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใสและยุติธรรม 7) ควรกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำองค์กร ด้านผลลัพธ์ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการความรู้ ด้านผู้เรียนและด้านการปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุรัสวดี ขุนคงเสถียร (2562) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลางเพียงด้านเดียว ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านระบบและวิธีการ ด้านโครงสร้าง ด้านวิธีการบริหาร ด้านคุณค่าร่วมและด้านทักษะในการบริหาร ตามลำดับ และสอดคล้องกับการศึกษาของพุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2564) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน 2) ด้านคุณภาพครู 3) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา 4) ด้านการบริหารหลักสูตร และ 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ระดับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษาต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศานิตย์ เขยชุม (2563) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน พบว่า พบว่า แนวทางการบริหารงานเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า ด้านบุคลากรและด้านทักษะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของฤทธิญา ศรีบุญเพ็ง (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการเครือข่ายกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบครูที่มีอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ดังนี้ ด้านการนำองค์กร ควรกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ควรสำรวจข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านผู้เรียน ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ด้านการจัดการความรู้ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบข้อมูลระบบสารสนเทศอย่างชัดเจน ด้านบุคลากร ควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติการ ควรวิเคราะห์สมรรถนะในการทำงานของครูให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ด้านผลลัพธ์ ควรวางแผนดำเนินการสร้างบรรยากาศการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพันธ์ ปวงคำ (2563) พบว่า ในการวางแผนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานรับผิดชอบวางแผนการดำเนินงาน มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา โดยการนำเอาสรุปผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาใช้ในการวางแผน วิเคราะห์ความสอดคล้องของโครงการกับงานที่ปฏิบัติ นอกจากนี้ยังให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการ ให้สอดคล้องกับสภาพ บริบทและความต้องการของโรงเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของสุริยา หัวหาญ (2564) พบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ต้องมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุมและสมบูรณ์ จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัย ทันต่อการใช้งาน นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอน เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับกิจกรรมในสถานศึกษาและผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 สถานศึกษามีการวิเคราะห์การใช้หลักสูตรทุกปี เพื่อนำผลมาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการรับบริการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการแก้ไข โดยนำแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่ผู้วิจัยนำเสนอไปทดลองใช้

2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ต้องหาวิธีหรือกลยุทธ์การธำรงรักษาไว้และมีการติดตาม ปรับปรุง การดำเนินงาน มีการกำหนดกระบวนการทำงาน โดยนำข้อมูลสารสนเทศจากผู้เรียน มีระบบการปรับปรุงกระบวนการทำงาน กำหนดทิศทาง ผลักดันให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามความต้องการของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้นำระดับสูงที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขตอื่น ๆ ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาการบริหารของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการบริหารงาน 4 ฝ่าย การประกันคุณภาพการศึกษา

3. ควรมีการศึกษาค้นคว้าแนวทางการบริหารสถานศึกษาในทัศนะของบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้ทราบถึงแนวทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ที่สุดทางคุณค่าวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา ศรีบุญเพ็ง. การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เครือข่าย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2565.
- กิตติพันธุ์ ปวงคำ. การวางแผนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2563.
- จิตราภรณ์ สามไชย. แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2561.
- ณัฐธรา พวงธรรม. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2553.
- พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2564.
- รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2558.
- ศานิตย์ เขยชุม. แนวทางการบริหารงานเพื่อความเป็นเลิศของเอกชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563.

สุรัสวดี ขุนคงเสถียร. การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
สู่ความเป็นเลิศ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2562.

สุรียา ห้าวหาญ. รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564.

Krejcie, Robert V. and M. Morgan. “Determining sample size for researchactivities,” *Educational and Psychological Measurement*. 30, 6 (October 1970): 607-610.